

6. Ontwikkelingen bij 'Fidelio'

Instrumenten vroeger en nu

In de eerste 75 jaar van haar bestaan telde 'Fidelio' in de harmonie tussen de 20 en 40 muzikanten.

De bezetting bestond uit de volgende instrumenten:

- een enkele dwarsfluit
- bes-klarinetten en - soms - een es-klarinet
- cornetten (à piston) en trompetten
- bugels, althoorns en corhoorns
- alt- en tenorsaxofoons
- tenorhoorns en tuba's
- trombones
- es-bas en bes-bas
- grote en kleine trom.

De laatste 25 jaar is 'Fidelio' aanmerkelijk gegroeid. De harmonie telt in 1995 70 leden; in 1970 waren er dat ongeveer 20. Gelijke tred met deze groei hield het aantal instrumenten. Niet alleen meer van de reeds aanwezige instrumenten, maar ook soorten die voorheen niet in het orkest voorkwamen.

Bij de groep houten blaasinstrumenten zijn er geleidelijk bijgekomen:

- dwarsfluiten, een alt-klarinet en een bas-klarinet
- hobo's
- een fagot.

Bij de kopergroep zijn alt- en corhoorns vervangen door mooier en voller klinkende es- en F-hoorns. De tenorhoorns maakten plaats voor tenortuba's met een voller en ronder geluid. De es-bas en de bes-bas kregen tijdens concerten soms zelfs gezelschap van een strijkbas. Schuiftrombones kwamen in de plaats van ventieltrombones. Het slagwerk werd uitgebreid met talloze instrumenten die vroeger niet in het orkest voorkwamen. Voorbeelden hiervan zijn een drumstel, pedaalpauken, concertbekken, xylofoon, marimba en een buisklokkenspel. Daarnaast kent het huidige orkest een grote variëteit aan exotische slagwerktuigen zoals castagnetten, sambaballen, bongo's enz.

Uniformen

Burgermuziekkorpsen gingen in de eerste helft van deze eeuw over het algemeen niet uniform gekleed. Dat was te duur voor de gewone burgers en daarom liepen praktisch alleen militaire korpsen en bedrijfskorpsen (PTT, Spoorwegen, Politie) geüniformeerd rond. Dit gold zeker ook voor 'Fidelio', want het duurde tot in 1958 voordat de harmonie in een uniform werd gestoken.

Voor die tijd speelden de muzikanten in het nette pak met hoed of pet. In 1923 kregen alle leden een insigne, zodat ze toch als 'Fidelio'lid herkenbaar waren en in 1937 droegen de harmonieleeden een uniforme platte pet, die vanwege het model een "spoorpet" werd genoemd. In dat jaar werd er in het dorp ook een actie gevoerd om aan geld te komen voor het uniform voor het toenmalige jeugdorkest. Hiervoor was een grote belangstelling uit de burgerij en de actie werd dan ook een groot succes.

In de na-oorlogse tijd werd in 1952 weer een uniformpet aangeschaft. De pet was een geschenk van beschermheer C.H. Cortus en werd voor het eerst gedragen tijdens een concours in Glanerbrug.

1974: 'Fidelio' in nieuwe uniformen.

In 1956 begon de vereniging met de vorming van een uniformfonds voor de aanschaf van een eigen uniform voor de harmonie. Een damescomité ging activiteiten ontplooiën om gelden te verzamelen en er startte een actie van de leden om oud papier te verzamelen. Twee jaar later was het zover, dat de harmonieleden in uniforme kleding konden worden gestoken. De plaatselijke kleermakerij Fa. Honders maakte de marine-blauwe pakken met een klein biesje en een platte pet in dezelfde blauwe kleur. De officiële aanbidding van de uniformen vond plaats voor het gemeentehuis door burgemeester J.A. Hosang. Het benodigde geld was voornamelijk verkregen door de oud-papieractie. Vervolgens kregen de tamboers in 1962 een uniform-pet en eind 1965 een uniformjasje.

Na 16 jaar dragen waren de blauwe uniformen van de harmonie aan vervanging toe. In 1974 werd een nieuw uniform aangeschaft, ditmaal voor zowel harmonie als drumband gezamenlijk. De hele vereniging ging toen gekleed in een paars/grijze jas, zwarte panta-

lon en zwarte kolbak met witte veer. Het geld voor deze uniformen kwam gedeeltelijk van een renteloze lening met gemeentegarantie en gedeeltelijk uit het uniformfonds dat gevuld kon worden dankzij o.a. de oud-papieractie.

In 1988 begon dit paars/grijs/zwarte uniform tekenen van slijtage te vertonen. Bovendien ging het uniform met de toch wat opzichtige paarse kleur velen tegen staan. Er werd besloten de nog in redelijke staat verkerende uniformen te verkopen en een nieuw uniform te bestellen. Na een uitgebreide show van verschillende typen uniformen en diverse kleuren werd uiteindelijk gekozen voor een marine-blauw kostuum met rode uitmonsteringen, met voor de harmonie blauwe pet en voor de drumband een kolbak met rode veer. De benodigde gelden (ongeveer f 40.000,-) kwamen uit een obligatie-lening, geplaatst onder de leden en donateurs en uit speciale acties zoals rommelmarkten, oud papier, een collecte in het dorp (bracht f 5.600,- op) en een bijdrage van f 3.000,- door sportieve steppers Rome-Woudenberg.

Koninginnedag 1986: 'Fidelio' in de Voorstraat.

De nieuwe donkerblauwe uniformen kwamen in maart 1989 beschikbaar en werden met een speciale rondgang door het dorp aan de bevolking getoond als dank voor het medeleven en de financiële ondersteuning.

Repetitielokalen

Vanaf haar oprichting in 1895 tot aan het begin van de Tweede Wereldoorlog in 1939 repeteerde 'Fidelio' in het sociëteitsgebouw "de Harmonie" aan de Dorpsstraat.

Het sociëteitsgebouw was in feite een vroege voorloper van een dorps huis, waar bijeenkomsten, uitvoeringen en feestavonden werden gehouden. Het was een eenvoudig houten gebouw, dat uiterst sober was ingericht. Zo ontbrak aanvankelijk enigerlei vorm van verwarming, want de secretaris van 'Fidelio' schreef in 1928 in zijn jaarverslag: "hopelijk zal het repetitie-bezoek trouwer zijn in de komende winter in een verwarmd lokaal". Eerst toen werd dus de Harmonie voorzien van een kachel die 's winters voor een aangename temperatuur kon zorgen.

Aan de periode van standvastigheid en rust kwam een einde toen in augustus 1939 de mobilisatie van het Nederlandse leger werd afgekondigd en het gebouw "de Harmonie" door de militaire autoriteiten werd gevorderd. Tot mei 1941 moest 'Fidelio' haar heil zoeken in een schuur van de heer A. Versteeg en de werkplaats van de gebr. Methorst, beide gelegen aan de Voorstraat.

In juni 1944 werd het repetitiegebouw "de Harmonie" opnieuw gevorderd en nu door de Duitse bezetters. 'Fidelio' vond onderdak in een zaaltje bij de Kruij (achter het voormalige restaurant Bellevue aan de Stationsweg), tijdelijk naar men dacht, maar dat pakte helaas anders uit. In april 1945 ging "de Harmonie" ten gevolge van oorlogshandelingen tijdens de bevrijding van Woudenberg geheel verloren.

Er volgde toen een lange lijdensweg van steeds wisselende repetitie-ruimten, die in feite allemaal ongeschikt voor dit doel waren:

- De werkplaats van de gebr. Methorst aan de Voorstraat
- De schuur van de heer De Kruij aan de Voorstraat

Repetitielokaal in 1980: oude tabaksschuur aan de Schoolstraat (rechts).

- Een houten gebouwtje achter Bellevue, tot 1958, aan de Stationsweg
- Een leslokaal in de voormalige Openbare Lagere School aan de Schoolstraat (in de volksmond "de oude school" geheten) tot 1966
- Het verenigingsgebouw aan De Schans, tot 1971. 'Fidelio' besloot dit gebouw te verlaten, omdat in de voorafgaande vijf jaar was gebleken, dat de grote zaal niet regelmatig op de dinsdagavond (dat is de vaste repetitie-avond van 'Fidelio') beschikbaar was. Ook waren er problemen met de beschikbare ruimte voor het opbergen van verenigingsmaterialen, instrumenten, muziek en andere eigendommen
- Weer in een leslokaal van "de oude school", tot 1976
- De dependance van de Jan Ligthartschool, tot 1980
- De oude tabaksschuur aan de Schoolstraat, tot 1981.

De drie laatst genoemde repetitie-ruimten moesten ontruimd worden wegens verregaande bouwvalligheid en onbetrouwbaarheid van de respectievelijke behuizingen.

Ten lange leste werd na lange onderhandelingen en vele besprekingen in 1981 met financiële hulp van de gemeente een speciaal gebouw voor 'Fidelio' neergezet op de grondvesten van de -inmiddels deels afgebroken- oude school aan de Schoolstraat. De gemeente Woudenberg financierde de aanbouw terwijl de afwerking aan de binnenkant voor rekening van 'Fidelio' kwam. In het voorjaar van 1981 begon de aannemer J. Barendsen in opdracht van de gemeente met de bouw. Een financiële commissie van 'Fidelio' zorgde voor f 30.000,-- die nodig waren voor de afwerking van het gebouw en een bouwcommissie onderhield contact met de gemeente en de aannemer. Verder organiseerde zij de afwerking door de eigen leden. Begin september was de nieuwbouw klaar en zat het dak erop. Meteen daarop kon het tegelzetten, voegen, timmeren, schilderen, loodgieteren en aanleg electriciteit beginnen. Met de enthousiaste medewerking van een groot aantal leden en bevriende relaties lukte het in ruim 10 weken tijds het binnenwerk klaar te krijgen en het hele gebouw te stofferen.

De "oude" burgemeester H.H. Zwart onthult de naam van de nieuwe Harmonie in 1981 door het doek weg te trekken.

De "nieuwe" burgemeester J. de Pree verricht de opening van de nieuwe Harmonie in 1981.

1981. Opening van "De Harmonie".

Op 21 november 1981 verrichtte burgemeester J. de Pree de officiële opening van het clubgebouw dat naar de in 1945 verloren gegane herensociëteit weer "de Harmonie" werd gedoopt. Een hoogtepunt in het bestaan van 'Fidelio'.

Muziektenten en zomerconcerten

De eerste muziektent in Woudenberg stond opgesteld in de tuin naast huize 'Laanzicht', het woonhuis van burgemeester J.B. de Beaufort, op de hoek van de Maarsbergseweg/De Poort. Het was een houten tent, die 'Fidelio' gebruikte voor het geven van zomerconcerten. Wanneer de tent werd opgericht valt in het 'Fidelio'-archief niet meer te achterhalen, omdat de jaarboeken over de eerste periode van 22 jaar verloren zijn gegaan. In 1932 werd de tent verplaatst naar het de Beaufortpark achter het nieuwe gemeentehuis.

De houten constructie kreeg van de leden een nieuwe en grondige verfbeurt en ging toen weer vele jaren mee. Maar 1961 was de tent toch zo bouwvallig geworden, dat het niet langer meer verantwoord was om er nog zomerconcerten in te geven. 'Fidelio' had geen financiële middelen om de muziektent beter te onderhouden en te repareren, laat staan een nieuwe te bouwen. Derhalve werd de tent in 1963 gesloopt.

De gemeente Woudenberg maakte plannen voor een nieuwe muziektent. Aannemer J. Legemaat bouwde in 1964 in opdracht van de gemeente deze nieuwe tent. De kosten bedroegen f 24.000,-. Eind 1964 was het zover, dat deze tent officieel door burgemeester J.A. Hosang ter beschikking werd gesteld aan de Woudenbergse verenigingen. 'Fidelio' en de zangvereniging 'de Lijster' verleenden hun medewerking bij de openingsplechtigheden. Helaas bleek de nieuwe tent, een beton-

nen constructie, niet zo'n lang leven beschoren als zijn voorganger. Door diverse oorzaken werd er steeds minder gebruik van gemaakt. Mede door beschadiging ten gevolge van baldadigheid en vandalisme, geraakte de tent steeds meer in verval en werd deze in 1980 afgebroken. Er kwam geen andere meer voor in de plaats. De muzikentent voor buitenconcerten was een stuk nostalgie geworden, een verschijnsel dat tot een voorbijganger was gaan behoren.

Hoe waren de buitenconcerten en de in vroeger dagen zogenoemde ruilconcerten ontstaan?

In de zomermaanden placht 'Fidelio' buitenconcerten te geven, aanvankelijk bij de riddershofstad Geerestein, later ook in de muzikentent bij het gemeentehuis, bij hotel De Schans en bij de Holevoet, toentertijd behorend tot het Woudenbergse gebied.

HARMONIEGEZELSHAP „FIDELIO”
 Directeur: de Heer J. S. VAN DER WERF
WOUDENBERG

UITVOERING

te geven op Zaterdag 20 Juli 1929.
 des avonds 8 uur in de buitentent.

PROGRAMMA :

1. Huldigingsmarsch C. L. Boer
2. Harmonia, Ouverture Solonnelle . . . Emile Laisné
3. A Nous Deux, Polka voor twee pistons . F. Leval
4. Le Farfadet, Fantasie der opera Adam . J. E. Strauwen

PAUZE

5. Aux bords du Rhin, Marsch R. Berger
6. Dolorès, Wals E. Waldteufel
7. Le Diamant Noir, Ouv. dramatique, . . . Frans Popy
8. Lutry, Marsch, pas redoublé J. Chaillet

In dit geval is het aardig om een mondeling overgeleverde anecdote uit die tijd te vermelden.

"In de jaren 1910 tot 1915 gaf de harmonie jaarlijks een zomerconcert op Geerestein voor de familie Hooft en haar gasten. Penningmeester Van Wieringen, die als rentmeester van het landgoed Geerestein in dienst was van de familie Hooft, regelde die concerten. De bevolking van Woudenberg mocht dan - weliswaar buiten het hek - voor het huis meeluisteren. Na afloop van het concert kregen de muzikanten een emmertje limonade aangevoerd om hun dorst te lessen. Freule Hooft zei toen tegen haar rentmeester: "Als de limonade te sterk is voor de jonge mannen, dan moet u er maar wat water bij doen!"

Deze zomerconcerten brachten een welkome verstrooiing in het dorp. De bevolking en het gemeentebestuur stelden de concerten op hoge prijs. Het aantrekkelijke van die buitenconcerten was, dat de uitvoeringen over het algemeen veel publiek trokken en aan 'Fidelio' veel bekendheid gaven, veel meer nog dan bij de winterconcerten in 'de Harmonie'. In een tijd dat de mensen thuis nog geen radio, platen-speler, laat staan een televisie hadden, was dit voor velen één van de weinige manieren om met muziek in aanraking te komen. Een zomerconcert was een gebeurtenis in het dorp, die ontspanning bracht en de dagelijkse sleur van het leven op een aangename wijze onderbrak.

Nu was het repertoire van een harmonie in die tijd nog niet zo groot, dat men in één jaar vijf concerten in het dorp kon geven met een steeds ander programma. Dat probleem had niet alleen 'Fidelio', maar ook de korpsen in de omgeving. In 1920 kwam harmonie Lisiduna uit Leusden met een slim idee, namelijk het houden van ruilconcerten. Het voorstel hield in, dat meerdere verenigingen uit de buurt op basis van wederkerigheid een concert in elkaars dorp uitvoerden.

Dit voorstel vond instemming bij 'Fidelio' (Woudenberg), 'Caecilia' (Scherpenzeel), 'Erica' (Austerlitz), 'Astra' (Maarn) en uiteraard 'Lisiduna' (Leusden). Het voordeel van een dergelijk plan was, dat in elk van de dorpen meerdere verschillende concerten konden worden gegeven, terwijl elk korps toch maar

één programma hoefde in te studeren. Voor 'Fidelio' was dit ook financieel belangrijk omdat de gemeente Woudenberg een subsidie aan het korps verleende onder voorwaarde dat er periodiek zomerconcerten in de openlucht in het dorp werden gegeven. (zie ook hoofdstuk 8: 'Gemeentesubsidies').

In de loop der jaren wisselde de samenstelling van de verenigingen, en traden ook 'Ons Genoegen' uit Amerongen, 'Kunst Veredelt' uit Barneveld en 'Excelsior' uit Ermelo op. Door de jaren heen bleek 'Erica' uit Austerlitz de trouwste buitenconcert partner.

Het systeem van ruilconcerten werkte ongeveer 40 jaar en was in sommige jaren heel succesvol met grote publieke belangstelling. In andere jaren konden de concerten soms niet doorgaan als er weer eens een echte Nederlandse regenzomer was. Voor het succes van de openluchtconcerten was men immers geheel afhankelijk van de weersomstandigheden wat de publieke belangstelling betreft. Vanaf 1960 kwam de klad in het houden van openluchtconcerten. Hiervoor is een aantal oorzaken aan te wijzen.

- Door de opkomst van de televisie verminderde de animo om zelf muziek te maken. Het repetitiebezoek liep sterk terug en ook het ledenbestand werd kleiner. Daarmee verminderde de muzikale kwaliteit en dat is fataal wanneer men toehoorders naar een openluchtconcert wil lokken.
- Door de steeds wijdere verspreiding van radio en later ook televisie onder de bevolking was een openluchtconcert geen bijzondere gebeurtenis meer, waarvoor men graag het huis uitging.
- Het rumoer van langskomend verkeer verstoortte steeds meer het luistergenot van een concert in de muziektenit.
- Vanaf de 50er jaren kregen steeds meer mensen recht op vakantie. Ook kwam het doorbrengen van de vakantiedagen buiten de eigen woonplaats steeds meer in zwang. In de vakantiemaanden juli en augustus werd het voor een muziekkorps

Betonnen muziektenit in het De Beaufortpark. Geopend in 1964 door burgemeester J.A. Hosang en gesloopt in 1980.

daarom gaandeweg alsmar moeilijker om met een volledige bezetting op te treden.

Nadat de betonnen buitentent in 1980 was afgebroken, gaf 'Fidelio' jaarlijks in juni her en der in het dorp nog wel eens een aantal openluchtconcertjes op een geschikt grasveldje. Dat werd door de Woudenbergers duidelijk nog wel gewaardeerd, maar de meeste mensen ontbrak het kennelijk aan geduld en tijd om langer dan een kwartier te blijven luisteren. De belangstelling was, ook op een mooie zomeravond nooit meer dan 50 à 100 mensen. De aantrekkingskracht van een buitenconcert, zoals die vroeger bestond, lijkt voorgoed tot het verleden te behoren.

Muziekuitvoeringen en optredens

In de eerste kwarteeuw van haar bestaan verzorgde 'Fidelio' alleen maar buitenoptredens, hetzij marcherend op straat of staande bij feestelijke gebeurtenissen, hetzij in de buitentent op zomeravonden.

Het programma van een zomerconcert was over het algemeen niet al te lang (ongeveer één uur) en bevatte meestal luchtige, opgewekte muziek, geschikt voor een uitvoering in de buitentent.

Ook in latere jaren waren er zomerconcerten, waarvan een voorbeeld van een programma in 1929 op bladzijde 416.

Vanaf het begin der twintiger jaren, werden er in 'de Harmonie' in het voor- en najaar ook binnenconcerten gegeven. Af en toe gebeurde dat ook in een zaal van hotel "de Schans". Winterconcerten in 'de Harmonie' waren in de eerste tijd nog niet gebruikelijk, want de zaal was niet verwarmd en het gebouw was niet geïsoleerd. Eerst in 1928 kwam daarin verandering, toen het gebouw van schotwerk en een plafond werd voorzien. Vanaf die tijd werden ook concerten in de wintermaanden gegeven.

Op het programma van de binnenconcerten in de herfst of winter stonden gewoonlijk voor de pauze een paar marsen, één of twee 'zware' stukken (meestal concoursnummers) en een populaire wals of polka. Na de pauze was er een humorist, een komisch duo of een

toneelstuk van een bevriende toneelvereniging uit de regio. De uitvoeringen van 'Fidelio' waren echte uitgaansavonden in Woudenberg, waarvoor over het algemeen veel belangstelling bestond.

In de latere dertiger jaren werd er bij speciale gelegenheden na de pauze ook wel eens een revue opgevoerd in plaats van een toneelstuk. Deze revues werden door plaatselijke amateurschrijvers samengesteld en behandelden Woudenbergse toestanden en gebeurtenissen. Uiteraard vielen deze revues bij het publiek bijzonder in de smaak. Er werd jaren naderhand in het dorp nog over gesproken. Ook kwam het nogal eens voor dat de muziekvereniging een uitvoering gaf samen met de zangvereniging 'de Lijster'. Beide verenigingen vulden dan een deel van het programma.

Toen in 1945 'de Harmonie' ten prooi viel aan het oorlogsmonster en bij het opblazen van kruispunt De Poort geheel vernietigd werd, vonden de binnenconcerten gewoonlijk plaats in de te kleine zaal van hotel 'de Schans' of in latere jaren in de nieuw gebouwde Eierhal. Vlak na de oorlog zijn er nog enkele uitvoeringen gegeven in geïmproviseerde concertruimten zoals de tijdelijk ontruimde fabriekshal van de firma Coho van beschermheer Cortus, in garages of grote schuren.

Aan het gebruik van die gebrekkige accommodaties kwam pas een einde toen in 1966 het Verenigingsgebouw aan de Schans in gebruik kon worden genomen. Toen de grote zaal van dit gebouw al in de tachtiger jaren te klein werd voor de concerten van 'Fidelio', werd in 1990 uitgeweken naar sporthal de Wielewaal en naderhand naar de sporthal van het Cultureel Centrum de Camp toen dit complex ter beschikking was gekomen als vervanging van het verouderde Verenigingsgebouw aan de Schans.

Na het groeien van het aantal leden van 'Fidelio' na 1974 veranderde ook het karakter en de samenstelling van de winter- of voorjaarsuitvoeringen in de zaal. In de periode na de Tweede Wereldoorlog werd nog vastgehouden aan het aloude patroon: vóór de pauze een concert van de harmonie, daarna een

toneelstuk of iets dergelijks. Maar de laatste twintig jaar was het muzikale vermogen van 'Fidelio' dermate gegroeid, dat de vereniging geheel zelfstandig een avondvullend programma kon gaan uitvoeren.

Na het vormen van een leerlingenorkest, gebeurde dit aanvankelijk samen met de jeugd en de drumband als aparte onderdelen naast het musiceren van de harmonie. Doordat het jeugdtaandeel in het ledenbestand al maar toenam en er ook meer leerlingenorkesten ontstonden (zie hoofdstuk 9: 'Jeugd/leerlingenorkesten'), begon het de laatste 10 jaar gebruikelijk te worden dat de drie leerlingenorkesten hun eigen concerten apart gingen uitvoeren. De harmonie was door uitbreiding van repertoire, grotere scholing en betere bezetting in staat een heel concertprogramma te vullen. Vóór de pauze stonden dan klassieke en serieuze werken op de lessenaar, in de wandeling meestal de 'zware' muziek genoemd. Na de pauze een opgewekt en afwisselend non-stop programma van lichte muziek met hier en daar wat show en verrassende elementen. Dergelijke muziekprogramma's bleken in de belangstelling van een groot aantal liefhebbers te staan, zodat die uitvoeringen steeds voor een talrijk en enthousiast publiek konden worden gegeven. Voor de gespeelde muziekstukken mag worden verwezen naar hoofdstuk 7: 'Muzikale ontwikkeling'.

Het was voor de harmonie een hele grote stap om van een (te kleine) concertzaal naar een sporthal te verhuizen voor de jaarlijkse binnenconcerten. Het experiment in sporthal de Wielewaal in 1990 beviel echter redelijk goed wat ruimte en akoestiek betreft. De grote nadelen van het spelen in een sporthal waren echter de moeilijke beschikbaarheid van de zaal op zaterdagavond, het vele werk om de zaal voor ieder concert weer gereed te maken (vloerbedekking aanbrengen, stoelen huren en plaatsen, podium bouwen, zaal aankleden enz.). Bovendien bleef dan toch de weinig aantrekkelijke entourage van een sporthal, die voor een muziekuitvoering nu eenmaal minder gezellig is. Al deze factoren hebben niet alleen gegolden voor sporthal de Wielewaal, maar in dezelfde mate voor sporthal de Camp. Helaas bleek de toneelzaal van Cultureel Centrum de Camp te klein uitgevallen te zijn, zowel qua podium voor het orkest als qua zaal voor de toehoorders, om er voor 'Fidelio' de traditionele grote concertuitvoeringen van de harmonie in te geven. Alleen de kleinere concerten van de harmonie of de uitvoeringen van de jeugdorkesten, konden in de toneelzaal van het Cultureel Centrum plaatsvinden. De muzikanten zaten dan in de ene helft van de zaal, het publiek in de andere helft en op het podium. Met een beetje inschikken en improvisatie was op die manier een concert op kleinere schaal mogelijk.